

Thomas Quist

- Pensionerad företagsledare och egenföretagare
- Politiker (M) i Sjöbo sedan 1998
- Ordförande i kommunfullmäktige sedan 2006
- 2 vice ordförande i Kävlingeåprojektet 1999 - 2013
- Vice ordförande i Kävlingeåns vattenråd 2013 - 2015
- Ordförande i Kävlingeåns vattenråd 2015 -

2016-11-08

1

20-års Vattenvårdsarbete i Kävlingeån. i sammanfattning

2

En lokal vattenförvaltning som inspirerar!

Vattenpriset Sjöstjärnan
Sjöstjärnan är ett nationellt vattenmiljöpris för engagerat, lokalt vattenvårdsarbete. Syftet med priset är att uppmärksamma lokalt vattenvårdsarbete där flera intressen samverkar. 2015 tilldelas priset Kävlingeåns vattenråd.

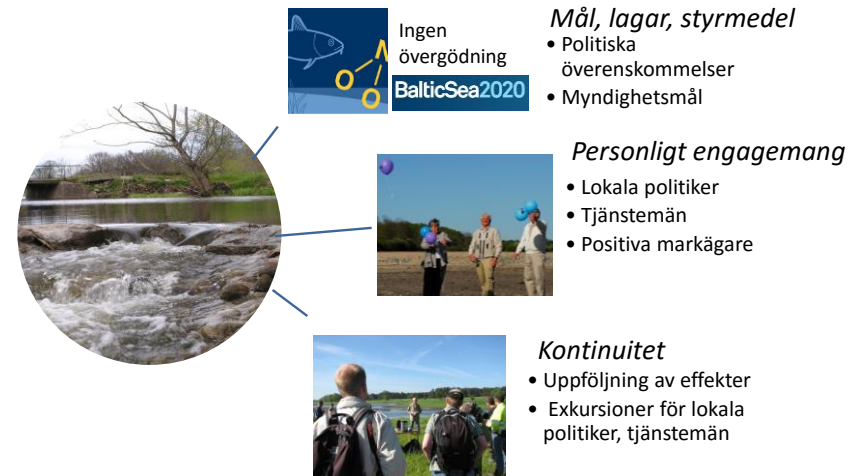
Juryns motivering

“ För att långsiktigt, i bred samverkan med bland andra lantbrukare och flera kommuner och utifrån en helhetssyn framgångsrikt genomfört åtgärder för en bättre vattenkvalitet i Kävlingeåns avrinningsområde. Kävlingeåns vattenråd visar ett engagemang för lokal vattenförvaltning som inspirerar! ”

2016-11-08

3

Förutsättningar, drivkrafter

2016-11-08

4

Hur började det?

- 1991 hade Kävlingeåns vattenvårdsförbund pengar över i budgeten och beslutade att ta fram en plan för åtgärder att förbättra miljön för Vombsjön. Detta uppdrag genomfördes av K-konsult.
- Samtidigt höll stadsarkitekterna i Lund och Eslöv på och diskutera visionen "Blå boende miljö"
- Med detta som grund började kommunalråden i Lund och Eslöv föra en dialog med sina kollegor längs Kävlingeån för att se om man kunde komma fram till ett program om Kävlingeåns avrinnings-område. Man antog idén direkt.
- Efter 4 års förhandlande hade man fått ihop regelverk, finansiering, styrgrupp mm och Kävlingeåprojektet blev verklighet med Lars Jacobsson (stadsträdgårdsmästare i Lund) som koordinatör och pådrivare i beslutsprocessen.

2016-11-08

5

- Den politiska styrgruppen skulle leda projektet, hålla kontroll på ekonomi och besluta om olika dammprojekt och andra kväve och fosfor reducerande åtgärder.
- Ekologgruppen kontrakterades som experter och har varit drivande i kontakten med markägare och projektörer
- Beredningsgruppen bestående av tjänstemän från de olika kommunerna har tillsammans med Ekologgruppen berett de olika projekten, och varit den kommunala kontakten med markägare.
- Länsstyrelsens kom tidigt in och har med elegans löst sina roller som rådgivare, granskningsmyndighet och stödfunktion.
- Många av projekten hade aldrig gått att genomföra utan ekonomiskt stöd med olika projektmedel från Eu och svenska staten.

2016-11-08

6

Lägesbild efter 4 år. År 2000

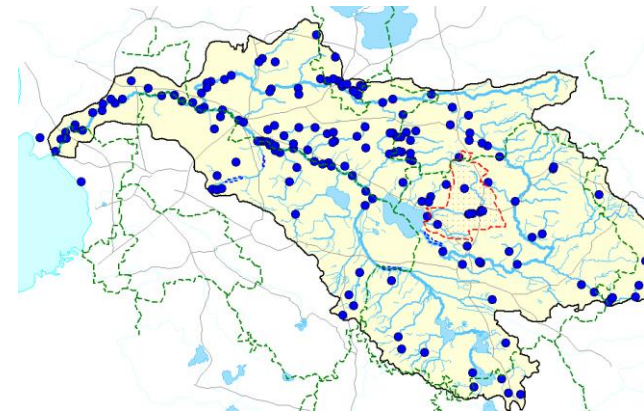

Redan från starten var intresset stor bland markägarna. År 2000 hade ca 40 dammar hade anlagts

2016-11-08

7

Genomförda åtgärder 2015

Drygt 170 st dammar/våtmarker, ca 450 ha

Knappt 4 km återmeandring av vattendrag inkl. förberedelser för återmeandring av Klingavälsån 3 km

Rekreatiionsstråk

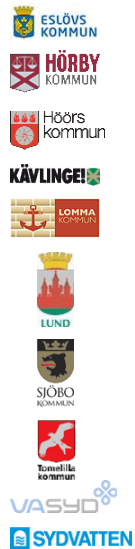
Översilning av Björka ängarna

Vattendialog Torpsbäcken

Uppföljning och information

2016-11-08

8

2016-11-08

Bildande av vattenråd (Allt under ett paraply)

Kävlingeåprojektet pågick fram till 2012. Hur få alla med på banan i nya vattenrådet? Ystad lämnade samarbetet när att vattenrådet bildades. Genom samråd mellan kommunerna var stadgar snabbt på plats och avtal kunde tecknas i mitten av 2012. Den stora knäckfrågan för många medlemmar var recipientkontrollens handhavande och delaktighet i styrelsearbetet. Recipientkontrollen blev styrelsens ansvar.

Styrelsens sammansättning

Eslövs kommun 1
Hörby kommun 1
Hörs kommun 1
Kävlinge kommun 1
Lomma kommun 1
Lunds kommun 1
Sjöbo kommun 1
Tomelilla kommun 1
Representanter för areella näringar/markägare 2
Dikningsföretagen i Kävlungeån 1
Företag/industrier 2
Sydvatten 1
VASVD 1
Ideella naturvården 1
Fiskevården 1

Antal boende i området
ca 230 000

9

Kävlingeåns vattenråd Vattenförvaltning Version: 2015-03-31

KOSTNADER (tkr)	Budget 2016
Administration	380
Övrigt	11
SUMMA KOSTNADER (tkr)	391
INTÅKTER (tkr)	
Eslöv kommun	34
Hörby kommun	29
Hörs kommun	23
Kävlinge kommun	29
Lomma kommun	23
Lund kommun	34
Sjöbo kommun	40
Tomelilla kommun	23
Sydvatten	40
VA SYD	40
Vattenmyndigheten	75
SUMMA INTÅKTER (tkr)	391
RESULTAT (tkr)	0

2016-11-08

Ekonomi

Kävlingeåns vattenråd Recipientkontroll Version: 2015-03-31

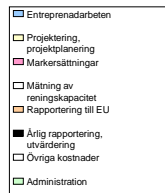
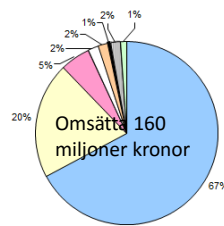
KOSTNADER (tkr)	Budget 2016
Administration	8
Hemsida	25
Övriga kostnader	2
Revision	4
Kursl: Öresund	51
Mätningar i ån	184
Avgift till SMH	2
Botterfaunaundersökning	0
SUMMA KOSTNADER (tkr)	277
INTÅKTER (tkr)	
Eslöv kommun (VA SYD)	46
Hörby kommun	17
Kävlinge kommun	24
Lomma kommun	10
Lund kommun (VA SYD)	39
Sjöbo kommun	46
Tomelilla kommun	10
Ystad kommun	1
Sydvatten	16
Nordic Sugar	10
Onka Foods	3
Fornifikationsverket	10
Kasthagen	10
SUMMA INTÅKTER (tkr)	243
RESULTAT (tkr)	-34

Kävlingeåns vattenråd Vattenårdsprogram Kävlungeån Version: 2015-03-31

KOSTNADER (tkr)	Budget 2016	Budget 2016	Budget 2017	Budget 2018
Entreprenad: Anläggningssarbete	14900	1200	6200	7500
Entreprenad: Följinvestering	200	30	70	100
Skärbeslädesanläggning	200	30	70	100
Måtkanläggning	1700	310	500	800
Kursl: Projektöring av åtgärder	3000	1000	1100	900
Kursl: Planering, möten & ekonomi	250	83	83	83
Kursl: Följinvestering	153	31	61	61
Kursl: Erfaregörelse	25	8	8	8
Kursl: Uthredn. och specialprojekt	280	230	50	0
Kursl: Etik kontroll & beredning	300	75	100	125
Info, rapportering, hemsida m.m.	250	75	75	100
Projektleddning	1002	334	334	334
Övrigt	300	100	100	100
SUMMA KOSTNADER (tkr)	22560	3507	8752	10302
INTÅKTER (tkr)				
Kommunala anslag, utslut	12320	4107	4107	4107
Eslöv	2673	891	891	891
Hörby	764	255	255	255
Hörs	197	66	66	66
Kävlinge	1626	542	542	542
Lomma	320	107	107	107
Lund	4780	1593	1593	1593
Sjöbo	1959	653	653	653
Sydvatten	90	30	30	30
Extern finansiering (LBU, LDVA mm)	10150	1500	4000	4650
SUMMA INTÅKTER (tkr)	22560	5637	8137	8787
RESULTAT (tkr)	0	2130	-415	-1515

10

Hur har åtgärder genomförts?

Nytta av vattenvårdsarbetet

Våra motiv till fortsättning

- Anlagt 450 ha vattenspeglar
- Drygt 150 nöjda markägare
- Ökad rekreation vid vatten för kommuninvånare
- Gett 7000 miljoner bottenfaunadjur nya hem
- Gett 4700 flyttfåglar nya rastplatser
- Gett 1200 par fåglar nya häckningsplatser
- Reducerat transporten med drygt 100 ton kväve och ca 5 ton fosfor i Kävlingeån

Etapp 1 Kävlingeåns Vattenvårdsprogram

Målsättning:

- Anläggning av 60 ha våtmarker
- Genomföra översilningsprojekt vid Björka
- Återmeandring 1,8 km
- Trädplantering 3 km
- Avfasning av dikekanter 1,5 km
- Diverse utredningsuppdrag

Förväntat resultat

- Anläggning av våtmarker, drygt 20 ha
- Björka- och Klingavälsåprojekten, ca 100 ha
- Återmeandring 1 km, Avfasning knappt 1 km
- Gäddvåtmarker i Kävlingeåns huvudfåra
- Uppföljning av näringsreduktion i Hjularöds våtmark
- Anläggning av fosfordammar m.m. i Torpsbäcken avrinningsområde
- Påbörja arbete med nya våtmarksprojekt och förbereder dessa så långt möjligt inför etapp II

2016-11-08

13

Mer vattenspegel i Kävlingeåns avrinningsområde i etapp 1

Bevattningsdamm Skarhult 13:10,
ca 4 ha

Eslövs kommun

Askeröd 1:3, ca 1,3 ha

Hörby kommun

Bevattningsdamm Hjälmaröd-
Harlösa, ca 1 ha

Eslövs kommun

Återmeandring av Glombäcken, 1 km

Lunds kommun

14

Fortsatt åtgärdsarbete

Mål

- Baltic Sea Action plan (BSAP)
- Svenska Miljömål: ingen övergödning, levande sjöar och vattendrag
- Vattenförvaltningen, god status till 2027

Åtgärder

- Dammar och våtmarker fortsatt hög prioritet (ca 360 ha våtmarker i Kävlingeån)
- Åtgärder i vattendragen
- Åtgärder inom jordbruket, punktkällor, översiktplanering m.m.
- Många olika myndigheter inkl. kommunerna har ett särskilt ansvar
- Stora förväntningar på samverkan mellan olika intressen
- Vattenråden fortsatt mycket viktiga för samverkan och genomförande av åtgärder

2016-11-08

16

Varför har det gått så lätt

- De tidiga framgångarna gjorde stora markägare intresserade och sedan gick det av bara farten
- Alla våra handlingar och dokument har varit begripliga och lättlästa även ekonomiredovisningen
- Det är det roligaste politiska projekt jag varit med om
- Korta beslutsvägar, snabb handläggning och duktiga entreprenörer
- Det finns inga politiska motsättningar i vattenrådet
- Utöver vår huvuduppgift att minska övergödningen i våra sjöar, vattendrag och hav har vi fått många nya sköna områden för rekreation i Kävlingeåns upprinningsområde.

2016-11-08

17

Allmänheten har fått mer natur att njuta av

- Fler skridskoislar
- Mer fågel att skåda
- Lek vid vatten
- Lugna fiskevatten
- Lärorika utflykter

Resultatet är alltid mödan värd

19

2016-11-08

Frågor

20